

CORRECTIESLEUTEL OPDRACHT 1 Studietoelichting

1. Zoek op waarvoor de term beroepsgeheim staat.

bron : Portaal Belgium.be, informatie en diensten van de overheid

<http://www.belgium.be/nl/justitie/privacy/beroepsgeheim/>

In sommige beroepen geldt het beroepsgeheim. Dat betekent dat personen met bepaalde functies niets mogen bekendmaken van wat men hen in hun functie heeft verteld.

Het beroepsgeheim geldt in de eerste plaats voor gezondheids- en welzijnsberoepen, zoals arts, apotheker of maatschappelijk werker.

Politieagenten en leerkrachten hebben eveneens een beroepsgeheim. Maar leerkrachten hebben geen zwijgrecht. Zij moeten relevante feiten melden aan hun hiërarchisch oversten en de directie. Bovendien moeten leerkrachten als ze ondervraagd worden door de politie, spreken.

Ook werknemers die door hun beroep op de hoogte zijn van fabrieksgeheimen, zakengeheimen of andere geheimen, moeten die vertrouwelijke informatie voor zich houden. Het beroepsgeheim blijft altijd gelden, ook wanneer de vertrouwensrelatie beëindigd is of als de arbeidsovereenkomst afgelopen is.

2. Zoek op waarvoor de term ambtsgeheim staat.

bron : Jeugdrecht.be, praktische, betrouwbare en relevante informatie over jeugdrecht

http://www.jeugdrecht.be/?action=artikel_detail&artikel=336&select_page=314

Leerkrachten hebben een ambtsgeheim of discretieplicht, gebaseerd op hun arbeidscontract/statuut. Zij moeten discreet en zorgvuldig omgaan met de informatie die ze als leerkracht krijgen en mogen geen geheimen prijsgeven buiten de school. Maar ze hebben geen zwijgrecht. Zij moeten relevante feiten melden aan hun hiërarchisch oversten en de directie. Bovendien moeten leerkrachten als ze ondervraagd worden door de politie, spreken. Hulpverleners kunnen zich op dat moment op hun beroepsgeheim beroepen, en dit zelfs ten opzichte van een rechter.

Ondanks de benaming, wordt een vertrouwensleerkracht niet gezien als een noodzakelijk confidant zoals een hulpverlener en geldt ook voor de vertrouwensleerkracht het beroepsgeheim niet.

De CLB-medewerker daarentegen is werkzaam in één van de sectoren van de Integrale Jeugdhulp en kent dus wel een beroepsgeheim.

3. Geef 3 beroepen met beroepsgeheim.

arts, apotheker, maatschappelijk werker, vroedvrouwen

Bijv. : hulpverleners binnen de integrale jeugdhulp zijn gebonden aan het beroepsgeheim, gebaseerd op een expliciete wettekst. Dit betekent dat zij de informatie uit de relatie met hun cliënt niet mogen delen met anderen. Uitzonderlijk krijgen ze een spreekplicht bv. in noodsituaties, soms hebben zij een spreekrecht.

4. Geef 3 beroepen met ambtsgeheim.

politie, leerkracht, arbeider in een fabriek, secretaresse

CORRECTIESLEUTEL OPDRACHT 3 Discussie- en strategieopdracht

Leerkracht De Somer maakt zich zorgen om Louises gedrag in de klas. Louise (14 jaar) werkt de ene dag overdreven vlot mee in de lessen en eist dan alle aandacht naar zich toe. Op andere momenten hangt ze erg afwezig en vermoeid op haar stoel, 'ze is dan helemaal weg'. Mevr. De Somer heeft het CLB hierover gecontacteerd. CLB-medewerker Jamal had een gesprek met Louise en wil graag meer zicht op de problemen van Louise. Zo wil hij graag een gesprek met de verantwoordelijke van het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) waar Louise begeleid wordt. Mevr. De Somer weet niet dat Louise naar een CGG gaat.

1. Bespreek in groep wat mevr. De Somer verder kan doen in deze situatie.

Ze moet een gesprek aangaan met Louise en haar bezorgdheid uiten. Hierbij moet mevr. De Somer vooral luisteren. Ze moet wel zeggen aan Louise dat zij geen zwijgrecht heeft:

- t.a.v. derden vertelt mevr. De Somer niks over hetgeen Louise haar vertelt
- maar t.o.v. directie en CLB heeft mevr. De Somer meldplicht

2. Bespreek in groep of Jamal mag praten met de verantwoordelijke van het dagcentrum.

bron : Jeugdrecht.be, praktische, betrouwbare en relevante informatie over jeugdrecht
http://www.jeugdrecht.be/?action=artikel_detail&artikel=336&select_page=314

Jeugdhulpverleners binnen de Integrale Jeugdhulp kunnen met elkaar informatie uitwisselen over een minderjarige indien aan bepaalde voorwaarden voldaan is. In de mate van het mogelijke gebeurt die uitwisseling van informatie met instemming van de minderjarige. In elk geval wordt de minderjarige hierover geïnformeerd.

In casu kan Jamal - een CLB medewerker - het gesprek aangaan met de begeleiders van Louise. Bij voorkeur met de instemming van Louise, minstens met haar medeweten, en enkel voor de noodzakelijke informatie. Bovendien mogen ze dit enkel in het belang van Louise doen.

2. Welke informatie mag Jamal doorgeven aan de leerkracht ?

bron : Jeugdrecht.be, praktische, betrouwbare en relevante informatie over jeugdrecht
http://www.jeugdrecht.be/?action=artikel_detail&artikel=336&select_page=314

Tussen de school en de CLB-medewerker wordt de informatie-uitwisseling geregeld door het Besluit CLB-dossier en het CLB-decreet. Als de info relevant is en rekening houdend met de regels inzake beroepsgeheim, deontologie en bescherming van de privacy, kan het CLB de school wel informeren. Ze moet daarbij zeer zorgvuldig afwegen wat relevant en noodzakelijk is, en conform de wet bescherming persoonsgegevens, Louise (en/of haar ouders) informeren welke informatie concreet wordt doorgegeven. Jamal mag enkel noodzakelijke informatie doorgeven aan de school, mits instemming van Louise.

De juf, de vertrouwensleerkracht en de directie zijn niet gebonden door het beroepsgeheim. Dit maakt dat het als hulpverlener niet mogelijk is om vertrouwelijke informatie met hen uit te wisselen onder het gedeeld beroepsgeheim. Eén van de voorwaarden van het gedeeld beroepsgeheim is immers dat de gesprekspartner ook gebonden is door het beroepsgeheim. In principe is een uitwisseling van informatie tussen hulpverlener en school dus niet mogelijk! Behalve wanneer er sprake is van een noodtoestand.

En als de jongere zelf instemt met het doorgeven van vertrouwelijke informatie aan de leerkracht ? Dan kan je als hulpverlener met de leerkracht gaan praten. De informatie-overdracht gebeurt best in aanwezigheid van de jongere én bij voorkeur door de jongere zelf. Een aantal elementen moet je dan als hulpverlener bewaken :

- je kan enkel handelen met de expliciete vrije toestemming van de jongere
- enkel de jongere die over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt, kan die instemming geven en kan de hulpverlener van zijn beroepsgeheim ontslaan. De jongere moet kunnen begrijpen wat het betekent dat de informatie wordt doorgegeven aan personen die niet gebonden door beroepsgeheim.
- maak op voorhand duidelijk afspraken over wat zal worden besproken en beperk de informatie-overdracht tot wat noodzakelijk is en in het belang van de jongere. Wat een cliënt niet wil doorgegeven zien, moet je respecteren. Enkel indien er sprake is van ernstig gevaar kan je zo'n weigering weloverwogen doorkruisen.

In casu 'Louise' is het de hulpverleners aangeraden het gesprek met de juf en de directie enkel aan te gaan in aanwezigheid van Louise en met haar expliciete toestemming.

OPDRACHT 4 Quiz

plichten en verboden praktijken van een leerkracht

1. Aan leerlingen van een andere school mag een leerkracht bijles geven tegen betaling.
Ja dat mag. Aan eigen leerlingen niet.
2. Dave, leerkracht, klaagt op café over de slechte werking van het secretariaat op zijn school.
Dit mag niet → je moet de goede naam van de school uitdragen, discretieplicht.
3. In het kader van de actie 'Sport op school' verkopen leerlingen sleutelhangers. De school gebruikt de opbrengst om nieuw sportmateriaal aan te kopen.
Ja dat mag.
Leerlingen mogen in de school geen dingen verkopen die niets te maken hebben met de school. Hun fiets verkopen of een winstgevende rommelmarkt houden, mag dus niet. Ze mogen wel hun handboeken doorverkopen. Ook de bakkerijafdeling en de afdeling verkoop mogen samen een winkeltje houden. De school moet zich wel aan bepaalde regels houden in verband met handelsactiviteiten. Zo zou een minisupermarkt van de leerlingenraad oneerlijke concurrentie kunnen zijn voor de supermarkt om de hoek.
4. Mag een school reclame voor 'Oxfam-wereldwinkels' op haar website zetten om daarmee extra geld in het laatje te krijgen voor de verfraaiing van de speelplaatsen?
Dit mag niet
«De schoolwebsite mag geen reclameboodschappen bevatten. De wetgeving zegt dat leermiddelen, verplichte én facultatieve onderwijsactiviteiten vrij moeten zijn van reclame. De facultatieve activiteiten, waaronder ook de schoolwebsite valt, kunnen wel sponsorvermeldingen bevatten.»
Een school is geen wereldvreemde gemeenschap. Sponsoring en reclame zijn niet langer in alle scholen een taboe.
 - a) Leermiddelen blijven vrij van reclame. Hierbij dient opgemerkt dat er een verschil bestaat tussen het louter vermelden van een naam of logo van een merk of bedrijf op een didactisch middel (bijvoorbeeld een verwijzing naar de fabrikant, wat meestal niet te vermijden is) enerzijds en een uitdrukkelijke reclameboodschap voor een merk of bedrijf anderzijds.
 - b) Onderwijsactiviteiten blijven eveneens vrij van reclame, tenzij de reclame enkel attendeert op het feit dat de activiteit tot stand wordt gebracht met medewerking (via een gift, schenking of prestatie) van een persoon of onderneming.
 - c) Sponsoring en reclame mogen niet onverenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school.
 - d) Sponsoring en reclame mogen tenslotte de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.
5. Mieke, leerkracht, werkt halftijds, zij wil geen toezicht doen.
Dit mag niet → toezicht houden behoort tot de taken van je ambt.
6. Wivina, leerkracht, staat op de lijst van het Vlaams Belang.
Ja dat mag, dat is haar burgerrecht.
7. Mogen een Ik en haar man geregeld naar een parenclub gaan ?
Ja dat mag.
8. Mogen zij op café in het dorp andere koppels 'inviteren' ?
Dit mag niet → je moet de goede naam van de school uitdragen, discretieplicht.

9. Mogen secundaire scholen reclamedrukwerk voor opendeurdagen, schooltijdschriften enz. doorrekenen in de bijdrage van de ouders?

Dit mag niet

De school mag een bijdrage vragen aan de ouders voor kopieën die ze maakt voor het leren en opvoeden van de leerlingen. Dat geldt niet voor kosten die een schoolbestuur voor zichzelf of voor het personeel maakt voor drukwerken, tijdschriften... Die algemene kosten zijn ten laste van het schoolbestuur. De school krijgt er van de overheid een werkingsbudget voor.

10. Emine, leerkracht, voelt zich bedreigd door een leerling in haar klas.
Klasgenoten zeggen dat hij elke dag een mes mee naar school neemt.
Mag Emine in de leerling zijn boekentas kijken om dit te checken?

Dit mag niet

Daarmee schend je de privacy van de leerlingen. Ook al vermoed je dat de leerling in kwestie een mes bij heeft, dan nog mag je zijn boekentas of zakken niet doorzoeken. Daarvoor moet je de politie inschakelen. De school mag wel aan een leerling vragen om op vrijwillige basis zijn boekentas open te doen. Dat betekent dat de leerling ook kan weigeren. In dat geval moet hij enkel bij tussenkomst van de politie de inhoud van zijn boekentas prijsgeven.

11. Harold, leerkracht, plaatst een mooie foto van een natuurwandeling met zijn leerlingen op een infolder van de school.

Ja dat mag.

Volgens de Privacywet heb je daar toestemming voor nodig.

Voor spontane, niet-geposeerde foto's en sfeerbeelden van een evenement (niet-gericht beeldmateriaal), volstaat een stilzwijgende toestemming. Je school laat ouders en leerlingen bij het begin van het schooljaar via het schoolreglement weten wanneer en waarvoor zulke beelden worden genomen en dat ze zich daartegen kunnen verzetten.

Voor geposeerde (gerichte) foto's, moet de school de expliciete toestemming vragen. Het kan gaan om individuele foto's, maar ook om foto's waarbij je op enkele leerlingen focust óf de 'klassieke' klasfoto.

OPDRACHT 4 Quiznaam groepje : **De kruisvaarders****Plichten en verboden praktijken van een leerkracht**

zet een kruisje bij het juiste antwoord

		ja, dat mag	neen, dat mag niet
1	bijles geven		
2	slechte werking van het secretariaat		
3	leerlingen verkopen sleutelhangers		
4	reclame Oxfam		
5	toezicht houden		
6	Vlaams Belang		
7	parenclub		
8	andere koppels inviteren		
9	reclamedrukwerk doorrekenen		
10	boekentas doorzoeken		
11	foto leerlingen op infofolder		

OPDRACHT 4 Quiz

naam groepje : **De flierefluiters**

Plichten en verboden praktijken van een leerkracht

zet een kruisje bij het juiste antwoord

		ja, dat mag	neen, dat mag niet
1	bijles geven		
2	slechte werking van het secretariaat		
3	leerlingen verkopen sleutelhangers		
4	reclame Oxfam		
5	toezicht houden		
6	Vlaams Belang		
7	parenclub		
8	andere koppels inviteren		
9	reclamedrukwerk doorrekenen		
10	boekentas doorzoeken		
11	foto leerlingen op infofolder		

OPDRACHT 4 Quiznaam groepje : **De dansmariekes****Plichten en verboden praktijken van een leerkracht**

zet een kruisje bij het juiste antwoord

		ja, dat mag	neen, dat mag niet
1	bijles geven		
2	slechte werking van het secretariaat		
3	leerlingen verkopen sleutelhangers		
4	reclame Oxfam		
5	toezicht houden		
6	Vlaams Belang		
7	parenclub		
8	andere koppels inviteren		
9	reclamedrukwerk doorrekenen		
10	boekentas doorzoeken		
11	foto leerlingen op infofolder		

CORRECTIESLEUTEL OPDRACHT 6 Strategieopdracht

casus B)

Mathijs is een hyperactieve jongen van 13. Tijdens een les fysica krijgt hij een hevige driftbui. Hij begint te gooien met het materiaal dat nog aan de kant lag van de vorige les (Erlenmeyer, thermometer, maatbeker, ...).

Leerkracht De Waele tracht Mathijs fysiek te overmeesteren. In de worsteling slaat Mathijs tegen de grond en verliest hierbij de beide voortanden. De ouders van Mathijs beschuldigen leerkracht De Waele van 'slagen en verwondingen'.

VRAGEN

1. Ga na om welke vorm van aansprakelijkheid het gaat.

Het gaat om algemeen burgerlijke aansprakelijkheid van de leerkracht (hij heeft ZELF de schade veroorzaakt).

Geen specifieke burgerlijke aansprakelijkheid (want de leerkracht veroorzaakt de schade, niet een leerling onder zijn toezicht).

Geen strafrechtelijk vervolgen (voor toedienen van slagen en verwondingen), want het is de plicht van de leerkracht om in te grijpen omwille van de veiligheid van de leerlingen.

Het gaat hier dus echt om een ongeval en niet om een misdrijf.

2. Wie is aansprakelijk?

3. leerkracht De Waele

3. Wie moet de schade vergoeden ?

5. de ongevallenverzekering van de school

normaal gezien betaalt deze verzekering de (dure) kosten voor de nieuwe voortanden

4. de aansprakelijkheidsverzekering van de school

treedt in wanneer de ouders een rechtszaak willen inspannen

(hopelijk heeft de school zo'n verzekering afgesloten voor haar personeel, je kan je daar als leerkracht ook nog eens persoonlijk voor verzekeren, dat kost ongeveer 25 euro per jaar)